

Зайцава, Л. «Апусцела без цябе зямля...» / Л. Зайцава // Герой працы (Шуміліна). — 2008. — 15 лют. — С. 2.

«АПУСЦЕЛА БЕЗ ЦЯБЕ ЗЯМЛЯ...»

Гэтыя магілы на грамадзянскіх могілках у Обалі прыкметныя. Тут пахаваны бацька і сын. Хлопчык быў яшчэ зусім маленькі – усяго чатыры годзікі, калі яго напаткала страшная хвароба. А праз шэсць гадоў побач з сынам Сяргеем пахавалі і старэйшага Чуркіна – Пятра Аляксеевіча.

Колькі прыйшлося перажыць маці і жонцы, Валянціне Іванаўне, усім родным, і гаварыць не варта. У сям’і Чуркіных заўсёды жыло разуменне, марылі разам выхаваць дзяцей, дачакацца ўнукаў...

Пётр Аляксеевіч Чуркін быў ваенным. З 1965 па 1968 год служыў у Германіі, у сакавіку 1971 года адклікалі ў Заходне-Паўночную групу войск, якая знаходзілася ў Польшчы. З 1977 года – Баравуха-3, а праз шэсць гадоў прапаршчык Чуркін накіраваны ў Дэмакратычную Рэспубліку Афганістан. У Пятра Аляксеевіча, як начальніка станцыі трансфарматарнай сувязі Джэлалабада, была вельмі адказная работа. Але ён ніколі не баяўся цяжкасцей, вучыў гэтаму іншых. І калі ў чарговы раз для салдат трэба было даставіць прадукты, камандзір гаварыў:

– Пятро, ты ўдачлівы. Ляці.

І ён ляцеў, не баяўся варажых куль. Неаднаразова ўдзельнічаў у баявых дзеяннях. А калі аднойчы з салдатамі ехалі па вузкай горнай дарозе і варажая куля скасіла вадзіцеля, Пётр Аляксеевіч не разгубіўся – перахапіў руль, выратаваў жыцці сабе і сябрам...

– Калі муж пасля двух гадоў у Афганістане вярнуўся дадому, мы вельмі радаваліся. Марылі ўсёй сям’ёй паехаць у Ялту. Але Пятра накіравалі ў шпіталь. Урачы паставілі страшны дыягназ: смяртэльная доза апраменьвання, – згадвае Валянціна Іванаўна, жонка П. А. Чуркіна, якая зараз разам з сынам Эдуардам жыве ў Полацку.

Жыхары Обалі, якія былі знаёмы з П. А. Чуркіным, згадваюць яго як спагадлівага і добрага чалавека, які заўсёды быў гатовы дапамагчы людзям.

– Добры таварыш, чалавек вялікага сэрца, сапраўдны абаронца, – гаворыць пра Пятра Аляксеевіча жыхарка Обалі В. І. Шаракова.

Былая настаўніца Обальскай школы Н. В. Даруткіна ў свай час разам з вучнямі наведвала маці Пятра Аляксеевіча – Надзея Аляксееўна жыла ў вёсцы Барсукі. Жанчына многа расказвала пра свайго сына, пра яго добры характар, пра захапленне фотасправай, пра каханне да мясцовай дзяўчыны Валянціны, якая потым стала яго жонкай, пра ўдзячныя лісты з часці № 94797 ад падпалкоўніка Грышчанкі з Афганістана...

Сям’я Чуркіных святая шануе памяць аб мужу і бацьку. І старшыня аб’яднання афганцаў у Полацку А. А. Літвіненка не забывае патэлефанаваць Чуркіным. І ваенны каравул, бадай, нясе варту на кожнай афганскай магіле. Чуецца жалобны марш і на могілках у Обалі, а ўслед за ім – марш «Славянкі». Яго так любіў Пётр Аляксеевіч Чуркін. А затым гучыць салют. У гонар усіх загінуўшых. Гэта святое. Гэта памяць.

Вось і сёння Валянціна Іванаўна з сынам Эдуардам беражліва возьмуць у рукі медалі «За баявыя заслугі», «За добрую службу», «Дружбы народаў», згадаюць бацьку і мужа. А жонка, пакрыху выціраючы слёзы, ціха прашэпча:

– Апусцела без цябе зямля...

Л. Зайцава